

Tehy ry
PL 10
00060 Tehy

LAUSUNTO 17.10.2018

Sosiaali- ja terveysministeriö
Meritullinkatu 8
HELSINKI
petra.ruuska@stm.fi
merituuli.mahka@stm.fi

Viite: STM082:00/2018, STM/3925/2018

Tehy ry:n lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi lääkelain ja apteekkiverolain muuttamisesta

Luonnoksessa hallituksen esitykseksi laeiksi lääkelain ja apteekkiverolain muuttamisesta esitetään muutoksia, joilla parannettaisiin apteekkipalveluiden ja lääkkeiden saatavuutta sekä lisättäisiin kilpailua.

Tehy pitää tärkeänä, että lääkkeiden saatavuuden alueellinen kattavuus eri puolilla Suomea turvataan. Sen lisäksi lääkkeiden hinta pitää olla sellainen, että lääkkeitä tarvitsevilla on varaa hankkia niitä. Heidän kannalta on järkevää, että joillekin itsehoitolääkkeille asetetaan enimmäishinta.

Kannatamme luonnoksessa esitettyä oikaisuvaatimuksen poistamista eräistä apteekkilupia koskevista Fimean päätöksistä nopeamman käsittelyajan takaamiseksi.

Luonnoksessa on esitetty, että terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen ja sairauksien ehkäisyyn liittyviä palveluita laajennettaisiin koskemaan apteekkien palvelupisteitä. Luonnoksessa ei kuitenkaan ole määritelty, mitä palveluita olisi tarkoitus laajentaa palvelupisteisiin. Terveydenhuollon ammattihenkilöt edistävät väestön hyvinvointia osaamisellaan, antavat terveyteen liittyvää valistusta ja tukevat potilaiden itsehoitoa. Erilaiset terveydenhuollon palvelut vaativat erilaista osaamista palvelun antajilta. Palveluiden tarjonnassa pitää huomioida myös se, syntykö näistä palveluista hoitosuhde, joka vaatii toimenpiteiden kirjaamisen asiakastietoihin. Tarjottavien terveydenhuollon palveluiden tulee myös täyttää potilasturvallisuuden vaatimukset esim. mahdollisten ensiaputilanteiden osalta.

Esimerkiksi rokotteita ei voi antaa muu kuin asiakkaaseen hoitosuhteessa oleva terveydenhuollon ammattihenkilö. Tartuntatautiasetuksen mukaan rokotteen saa pistoksena antaa vain lääkäri. Lääkärin valvonnassa rokotteen saa antaa asianmukaisen koulutuksen saanut muu terveydenhuollon ammattihenkilö, esimerkiksi terveydenhoitaja, kättilö tai sairaanhoitaja. Rokotusten tarkka ja huolellinen kirjaaminen potilastietojärjestelmiin on keskeistä, jotta annetuista rokotuksista saadaan kerättyä oikeat tiedot. Rokotustiedot kerätään suoraan potilastietojärjestelmistä valtakunnalliseen rokotusrekisteriin. Kirjaaminen potilasasiakirjoihin vaatii näin ollen hoitosuhdetta asiakkaaseen.

Arviomuistiossa on esitetty itsehoitolääkkeiden saatavuuden parantamiseksi kaksi eri mallia. Kannatamme tietyillä reunaehdoilla mallia (1), jossa apteekkien palvelupisteitä kehitetään. Palvelupisteiden lisääminen parantaa palveluiden alueellista saatavuutta, mikä on tärkeä asia. Palvelupisteissä pitää olla farmaseuttista osaamista läsnä, jotta tarvittava ohjaus ja neuvonta varmistetaan. Ohjauksella ja neuvonnalla varmistetaan turvallinen ja rationaalinen lääkehoito sekä ehkäistään tarpeetonta lääkkeiden käyttöä.

Emme kannata mallia (2), jossa itsehoitolääkkeiden myynti laajennetaan apteekkien ulkopuolelle myyntilupamenettelyn kautta. Itsehoitolääkkeiden myyminen ilman asiakkaan neuvontaa ja ohjausta heikentää lääketurvallisuutta ja lisää lääkehoidon riskejä sekä johtaa pahimmillaan epätarkoituksenmukaiseen lääkkeiden käyttöön.

Helsinki 17.10.2018

Millariikka Rytönen
puheenjohtaja
Tehy ry

Kirsi Sillanpää
johtaja
Tehy ry

Lisätietoja: Kaija Ojanperä kaija.ojanpera@tehy.fi